

1574133

«НАМ І ДАЛІ ЗАГРОЖУЄ ВІЧНІСТЬ»

Андрій Павлишин

ДУХ І ЛІТЕРА

Під обкладинкою цієї книжки читачі й читачки, зацікавлені культурним багатоманіттям України, знайдуть півтора дюжини біографічних есеїв, розвідок і публікацій документальних матеріалів, присвячених знаковим постатям культурного й суспільного життя Львова та Галичини в ХХ столітті. Це добірка текстів, які поставали уже в новому тисячолітті та є спробою повернення доброї пам'яті про непересічні, яскраві особистості, котрі не з власної волі й цілком незаслужено «випали» з колективної свідомості модерної української нації.

Письменники та письменниці, пристрасні громадські діячі й діячки скаліченого двома світовими війнами регіону, вони або загинули від сталінського (Антін Крушельницький, 1878–1937) та гітлерівського (Руна Райтман, 1890–1942 (?); Бруно Шульц, 1892–1942; Галина Гурська, 1898–1942) геноциду, чи зазнали травми втрати малої вітчизни, десятиліттями потерпали відпереслідувань цензури, змушені були мешкати за кордоном або й узагалі емігрувати, рятуючись від комуністичного тоталітаризму й ксенофобії (Станіслав Вінценз 1888–1971; Іда Камінська, 1899–1980; Станіслав Єжи Лець, 1909–1966; Збігнєв Герберт, 1924–1998). Їхні сліди припали піском забуття, а блискучий творчий доробок на півстоліття осів у спецхранах, і щойно тепер повертається до нас у цілком зміненій культурній реальності. «Проявлення» цього локального, а водночас дуже універсального спадку неодмінно трансформує образ минулого і наші уявлення про власну ідентичність.

ЗМІСТ

I. ВІТЧИЗНА

Галичина як мислевірус	7
Народжені у Львові	17
Втрачений Львів, який ми неодмінно повернемо	22

II. ШУЛЬЦІАНА

Шульц: Відкриття. Виступ на відкритті першої в незалежній Україні виставки творів Бруно Шульца 10 липня 2002 року в Львівській галереї мистецтв.....	31
Кадіш по Шульцові	35
На межі цивілізацій. Гавпт і Шульц. Розмова з Романом Малиновським	39
Шлях Бруно Шульца до українського читача	46
Бруно Шульц: прогулянки красолюба нетрями шульцознавства не без задоволення і користі	139
Лаудація (урочиста промова) з нагоди присвоєння звання «Почесного доктора Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» Гжегожу Юзефчукові на церемонії 22 жовтня 2014 року.....	164

III. ГАЛИНА ҐУРСЬКА

«Серце, сповнене палкої любові та невичерпного милосердя»	172
---	-----

IV. ЛЕОПОЛІАНА

Концепція «татарських людей» Михайла Грушевського і вибір Антона Крушельницького	234
Руна Райтман, творчиня земної Республіки Мрій, дружина Блакитноокого	246
«Львівський епізод» життя і творчості великої єврейської актриси та режисерки Іди Камінської (1939–1941)	301
Гомер галицького універсуму	325
Всесвіт Леца	328
«Залишилося мало часу. Нам і далі загрожує вічність». Станіславу Єжи Лецу виповнилося 110 років	330
«... є в мені племін, що мислить» (Біографія Збігнева Герберта).....	341